

Akcijski plan provedbe strategije Karlovačka županija – Pametna županija do 2022. godine

12. ožujka, 2020.

Povijest verzija

Verzija	Opis	Datum	Autor/Revizija
1	Prva radna skica – Zaključci i preporuke će biti napisani nakon revizije sadržaja od strane predstavnika Karlovačke županije	16.12.2019.	Leo Petrov, Emil Perić, Damir Šohar
2	Revizija prema komentarima Karlovačke županije	7.1.2020.	LP, EP, DŠ
3	Cjelokupan sadržaj uvaženi komentari koji su došli kroz proces e-savjetovanja	10.03.2020	Leo Petrov, Emil Perić

Sadržaj	
Povijest verzija.....	2
Sadržaj	3
Strateška područja, ciljevi i prioritetne mjere za razdoblje do 2022. godine	4
Učinkovita i transparentna županijska uprava.....	4
Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša	5
Gospodarstvo i turizam – pametna rješenja za tvrtke i poduzeća	6
Obrazovanje, kultura i šport.....	6
Ruralni razvoj.....	6
Održiva urbana mobilnost i promet	7
Razvoj digitalne infrastrukture.....	7
Sigurnost - Upravljanje kritičnim infrastrukturama	7
Kvaliteta zdravlja i društvena osjetljivost.....	8
Procjenjivanje projektnih aktivnosti	9
Prioritetne aktivnosti, nositelji aktivnosti i rokovi provedbe Akcijskog plana s vremenskim planom provedbe	10
Način praćenja provedbe Akcijskog plana	21
Financijski mehanizmi za provedbu Akcijskog plana.....	22
Europski fondovi.....	22
Nacionalna tijela za provedbu.....	23
Javno-privatno partnerstvo.....	25
Zaključak i preporuke	26

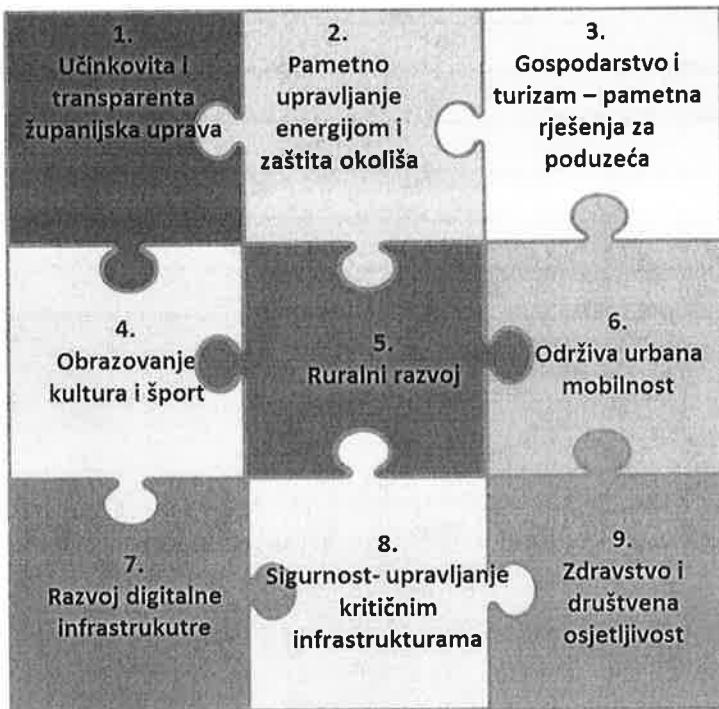
Akcijski plan donosi se radi planiranja prioritetnih aktivnosti za sljedeće tri godine, odnosno u razdoblju od 2020-2022. Razdoblje predloženo od Karlovačke županije potvrđeno je na projektnim sastancima kao najprikladnije iz više razloga:

- Tri godine predstavljaju razdoblje u kojem je moguće provesti prioritetne aktivnosti kojima se ostvaruju osnovni preduvjeti za razvoj pametnih zajednica
- Brz napredak tehnologije može neke projekte ili zadane ciljeve u dužem razdoblju učiniti zastarjelima
- Najkasnije u trećoj godini provedbe strategije potrebno je provjeriti aktualnost strategije, unijeti potrebne izmjene i donijeti akcijski plan za sljedeće razdoblje u skladu s novim okolnostima.

Provđenju akcijskog plana trebalo bi pratiti stalno od strane tijela zaduženog za provđenje, te sukladno okolnostima unositi promjene na godišnjoj razini, što je detaljnije opisano kasnije.

Strateška područja, ciljevi i prioritetne mјere za razdoblje do 2022. godine

Unutar zadanog razdoblja planiraju se prioritetne aktivnosti u svim strateškim područjima.

Slika 1 Strateška područja pametne županije

U nastavku su opisani glavni i specifični ciljevi, kao i prioritetne mјere za svako strateško područje.

Učinkovita i transparentna županijska uprava

Glavni ciljevi ovog područja za sljedeće razdoblje su:

- Maksimalno popularizirati i učiniti dostupnim javne usluge za građane i gospodarstvenike

- Osiguravati i održavati kvalitetu rada i učinkovitost županijske uprave, razinu znanja i kontinuiranost transparentnosti poslovanja.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Osigurati provođenje svih projekata (unutar zadanog roka, opsega i budžeta) pametne županije
- Ubrzati pružanje usluga prema stanovništvu (izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola i drugih akata vezano za gradnju) za 20% te smanjiti vlastite troškove unutar županije za 10% (mjereno nakon objedinjavanja svih županijskih službi)
- Brže i kvalitetnije raspolaganje informacijama i kvalitetnije donošenje odluka
- Povećanje stupnja uključenosti stanovnika županije u definiranje proračuna na način da stanovnici županije sami daju prijedloge prioritizacije određenih projekata
- Povećati točnost informacija o kvaliteti okoliša i povećati pravovremenost obavještavanja.

Prioritetne mjere za postizanje ciljeva su sljedeće:

- 1.1. Uspostava razvojnog ureda za pametnu županiju
- 1.2. Digitalizacija županijskih procesa i servisa
- 1.3. Razvoj županijskog GIS-a
- 1.4. Promocija aplikacije Otvoreni proračun i drugih informacija o proračunu radi većeg uključivanja građana u javnu raspravu, uz daljnju digitalizaciju i pojednostavljenje procesa javne rasprave
- 1.5. Informiranje građana (informacije o kvaliteti zraka, vode, rijeke..)

Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša

Glavni strateški cilj je stvoriti podlogu za razvoj pametnog energetskog sustava, u prvom redu ugradnjom pametne opreme u pojedine mreže, uz izgradnju temelja buduće informacijsko-komunikacijske platforme za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka, kao i proračun i prikaz potrebnih indikatora.

Specifični ciljevi ovog područja za navedeno razdoblje su:

- pametno praćenje i upravljanje potrošnjom energetskih i vode uz ostvarenje energetskih i troškovnih ušteda
- povećanje udjela obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji energije
- povećanje kapaciteta zaposlenika županije u smislu pametnog donošenja odluka pri pokretanju energetskih projekata
- informiranje javnosti.

Prioritetne mjere za postizanje ciljeva su sljedeće:

- 2.1. Pametno gospodarenje energijom u javnim zgradama – *Smart metering*
- 2.2. Primjena inovativnih pametnih koncepcata za instalaciju novih kapaciteta obnovljivih izvora energije
- 2.3. Ugradnja pametne javne rasvjete u urbanim središtima

2.4. Korištenje alata za pomoć u donošenju odluka pri pokretanju energetskih projekata

2.5. Ugradnja pametnih spremnika za otpad u urbanim središtima

Gospodarstvo i turizam – pametna rješenja za tvrtke i poduzeća

Strateški cilj u okviru strateškog područja - Gospodarstvo i turizam – pametna rješenja za tvrtke i poduzetnike je upotrebom digitalnih rješenja i tehnologija olakšati, osnažiti i ubrzati razvoj poduzetništva.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Povećati usklađenost ponude i potražnje za radnom snagom na području Karlovačke županije
- Smanjiti neusklađenost između dionika u n-helix modelu .

Prioritetne mjere koje će omogućiti postizanje navedenih ciljeva odnosno ostvarenje učinaka su sljedeće:

3.1. Burze Radnika

3.2. Platforma za n-helix (umrežavanje gospodarstvenika, obrazovanja, županije) i turistička digitalna platforma

Obrazovanje, kultura i šport

Glavni ciljevi ovog područja je postaviti preduvjete za učinkovitije korištenje postojećih resursa uz korištenje tehnologije za informiranje i mjerjenje uz poticanje inovacija na svim područjima.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Razvoj i povećanje digitalne pismenosti prvenstveno unutar osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja ali i isto tako i kroz procese cjeloživotnog učenja ali i procese *e-learninga*
- Preko regionalnih centara kompetentnosti (RCK) uspostaviti kvalitetnu suradnju između obrazovnih ustanova, gospodarskog sektora i industrije
- Upotrebom suvremenih tehnologija omogućiti svim ciljnim skupinama kontinuirano informiranje i dostupnost svih kulturnih i sportskih manifestacija
- Upotrebom raznih uređaja, aplikacija, platformi i različitih sportskih sprava unaprijediti i popularizirati sport i bavljenje sportom.

Zbog jednostavnije pripreme i provedbe mjera odnosno projekata, mjere za ovo strateško područje podijeljene su prema sljedećim sektorima, mrežama i pratećoj infrastrukturi:

4.1. Platforma za kulturu i događaje

4.2. Razvijanje ključnih sposobnosti i kompetencija iz područja digitalne pismenosti, kao i znanja o *smart* tehnologijama i vještinama za poduzetnike i mlade talente i šиру populaciju

Ruralni razvoj

Glavni cilj ovog područja za sljedeće razdoblje je:

- Osiguranje održivosti poljoprivrednih gospodarstava te konkurentnosti svih vrsta poljoprivrednih djelatnosti u svim regijama i to prvenstveno kako bi se zaustavio odljev stanovništva s ruralnih područja i osigurano njihov ekonomski rast.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Korištenjem novih znanja i vještina u ruralnim područjima zajedno s upotrebom novih tehnoloških trendova poticati učinkovitost resursa koji neće biti toliko ovisni o klimatskim uvjetima.
- Promoviranje i promicanje socijalne uključenosti, podizanje kvalitete života i povećanje gospodarskog razvoja u ruralnim područjima.

Prioritetne mjere za ovo područje su sljedeće:

5.1. Platforma za uspostavu ekosustava zdrave hrane (OPG, tržnice, stanovništvo, gospodarstvo)

Održiva urbana mobilnost i promet

Glavni cilj ovog područja za sljedeće razdoblje je:

- Stvaranje integriranih prijevoza putnika (IPP) i intermodalnog prijevoza tereta koji uz integraciju autobusnog i željezničkog prijevoza podrazumijeva povezanost i s sustavom javnih bicikla, opcijama *carsharinga*, kao i prijevoz na poziv.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Smanjivanje negativnog utjecaja na okoliš - nabavka vozila javnog prijevoza koja za pogon koriste obnovljive izvore energije te maksimalno propagiranje javnog prijevoza, bicikala i pješačenja kako bi se izbjegla masovna upotreba osobnih vozila, što će direktno dovesti i do unaprjeđenja stupnja sigurnosti i zaštite jer će se značajno smanjiti broj automobila na cesti te na taj način značajno smanjiti i onečišćenje okoliša.
- Upotreba modernih tehnologija u svojstvu kvalitetnije usluge i učinkovitijeg, ekološki održivijeg i troškovno optimalnijeg prijevoza.

Prioritetne mjere za ovo područje bile bi:

- 6.1. Unaprijediti sustav javnog prijevoza kroz integrirani sustav
- 6.2. Pametan javni prijevoz e-mobility

Razvoj digitalne infrastrukture

Glavni ciljevi ovog područja za sljedeće razdoblje su:

- Povećanje dostupnosti brzog širokopojasnog pristupa cjelokupnom stanovništvu Karlovačke županije.
- Poboljšanje kvalitete postojeće IT opreme unutar županije ali i unutar općina.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Povećana upotreba usluga i rješenja Pametne županije
- Pokriti šire područje Karlovačke županije s mrežom senzora povezanih na aplikacije za prijenos informacija zainteresiranim stranama.

Prioritetne mjere za ovo područje su sljedeće:

- 7.1. Izgradnja internet infrastrukture
- 7.2. Uskopojasna senzorska infrastruktura i nadzorni uređaji

Sigurnost - Upravljanje kritičnim infrastrukturama

Glavni cilj ovog područja za sljedeće razdoblje je:

- uspostava jedinstvene platforme s svim podacima o kritičnoj infrastrukturi Karlovačke županije na jednom mjestu.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Unaprijediti znanja djelatnika i usklađenost rizika i mjera
- Povećati točnost informacija i konsolidirati pristup informacijama iz raznih izvora
- Povećati kvalitetu odlučivanja i smanjiti vrijeme reakcije.

Prioritetne mjere za ovo područje su sljedeće:

- 8.1. Razvoj kompetencija za kvalitetno procjenjivanje rizika, prevencijsko korektivne mjere, te procedure oporavka kritičnih infrastruktura
- 8.2. Razvoj jedinstvene platforme s svim podacima o kritičnoj infrastrukturi na jednom mjestu
- 8.3. Formiranje županijskog vatrogasnog operativnog centra

Kvaliteta zdravlja i društvena osjetljivost

Glavni cilj ovog područja za sljedeće razdoblje je:

- Kvalitetnija usluga zdravstvene i socijalne zaštite i zadovoljniji građani.

Specifični ciljevi područja za navedeno razdoblje su:

- Unaprjeđenje rada liječnika, medicinskog osoblja, djelatnika centra socijalne skrbi, znanstvenika, farmaceuta kojom bi se razina zdravstvene zaštite upotrebom digitalne tehnologije značajno poboljšala
- Upotrebom digitalne tehnologije optimalniji, učinkovitiji i racionalniji procesi unutar zdravstvene i socijalne zaštite i sustava zdravstva i socijalne skrbi
- Podizanje i unaprjeđenje kulture civilnog društva kroz kvalitetniji i učinkovitiji rad određenih udruga.

Prioritetne mjere za ovo područje su sljedeće:

- 9.1. Digitalna platforma za komunikaciju svih zdravstvenih i socijalnih ustanova i građana
- 9.2. Interaktivna igrališta i zelene površine
- 9.3. Prikupljanje viškova hrane i distribucija potrebitima

Procjenjivanje projektnih aktivnosti

Jedan od prvih koraka kada govorimo o izradi i konkretizaciji akcijskog plana je kvalitetno procjenjivanje i prioritiziranje projektnih inicijativa/aktivnosti. Jedan od načina kako izvršiti procjenjivanje projektnih aktivnosti je i upotreba „Magic quadranta“ gdje se projektne aktivnosti valoriziraju s obzirom na jednostavnost implementacije i učinak koji imaju na dionike i županiju i tu postoje četiri kategorije:

1. „Poboljšanja“ (nizak učinak i jednostavna implementacija)
2. „Quick wins“ (visok učinak i jednostavna implementacija)
3. „Strateški projekti“ (visok učinak i složena implementacija)
4. „Odgodi i promatraj“ (nizak učinak i složena implementacija)

U nastavku se nalaze projektne aktivnosti koje su proizašle iz ove strategije, raspoređene unutar prethodno opisane četiri kategorije kako bi se što kvalitetnije mogla izvršiti procjena a onda i prioritizacija navedenih aktivnosti.

Jednostavnost implementacije	Teško/ dugoročno		
	Lagano/ kratkoročno	Nizak	Visok
Utjecaj na dionike i županiju			

• Smart metering
• Razvoj platforme Sunce na dlanu
• Pometna rasvjeta
• Platforma za integrirani prijevoz i e-mobility
• Sustav za pametan nadzor vozila
• Izgradnja širokopojasne mrežne infrastrukture
• Unapređenje senzorske mreže i uskropojasne infrastrukture
• Platforma za zaštitu kritičnih infrastrukturna

• Uspostava razvojnog ureda za pametnu županiju
• Digitalizacija procesa i registara
• Uvođenje i unapređenje GIS-a
• Pametni proračun
• Pametni spremnici za otpad
• Digitalna burza rada
• Platforma n-helix i turistička platforma
• Platforma za komunikaciju zdravstvenih i socijalnih ustanova i građana
• Upravljanje viškovima hrane i distribucija potrebitima

Prioritetne aktivnosti, nositelji aktivnosti i rokovi provedbe Akcijskog plana s vremenskim planom provedbe

U nastavku se nalazi opis prioritetnih projektnih aktivnosti koji se planiraju provesti u sljedeće tri godine.

1.1. Uspostava razvojnog ureda za pametnu županiju

Strateško područje	Učinkovita i transparentna županijska uprava
Prioritetna mjeru	Uspostava razvojnog ureda za pametnu županiju
Naziv projektne aktivnosti	Uspostava preduvjeta za provođenje projekta pametne županije
Opis projektne aktivnosti	Uspostava organizacijske infrastrukture kako bi se projekti pametne županije mogli provesti što uključuje: definiranje uloga i odgovornosti kao i identifikaciju ključnih članova tima koji će se projektima baviti, osnivanje ureda za upravljanje projektima (upravljanje, planiranje, mjerjenje i kontrola) propagiranje i promociju projekata pametne županije. Sastavni dio aktivnosti je i uspostava upravljačkog okvira kroz koji se stvaraju pretpostavke za razvoj ekosustava i virtualnih zajednica te provođenje eksperimenata radi razvoja usluga i inovacija.
Svrha	Unaprijediti procese implementacije projekata pametne županije
Cilj	Osigurati provođenje svih projekata (unutar zadanog roka, opsega i budžeta) i pravilna uspostava tvorbenih elemenata pametne županije
Nositelji	Upravni odjel za gospodarstvo
Razdoblje provedbe	1 godina provedbe strategije
Sredstva	350.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPULJP)
Pokazatelji	Broj uspješno provedenih aktivnosti ureda

1.2. Digitalizacija županijskih procesa i servisa

Strateško područje	Učinkovita i transparentna županijska uprava
Prioritetna mjeru	Digitalizacija županijskih procesa i servisa
Naziv projektne aktivnosti	Digitalizacija procesa i registara
Opis projektne aktivnosti	Digitalizacija određenih županijskih procesa i određenih registara kako bi se s jedne strane povećala kvaliteta, brzina i transparentnost pružanja usluga prema stanovnicima a s druge strane smanjili troškovi unutar same županije. Uspostava repozitorija procesa i digitalne imovine kao i uspostava digitalnih kanala. Digitalizacija povezanih procesa (end-to-end) s svrhom razvoja digitalne umreženosti
Svrha	Unaprijediti poslovne procese unutar županije i poboljšati pružanje usluga prema stanovništvu i investitorima
Cilj	Ubrzati pružanje usluga prema stanovništvu (izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola i drugih akata vezano za gradnju) za 20% Smanjiti vlastite troškove unutar županije za 10% (mjereno nakon objedinjavanja svih županijskih službi
Nositelji	Ured župana
Razdoblje provedbe	1 godina provedbe strategije
Sredstva	2.000.000,00 Kn

Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPULJP)
Pokazatelji	Broj i relativni udio procesa i usluga županije koji su digitalizirani, Udio korištenja digitalnih usluga od strane građana (postotak onih koji su zahtjeve podnijeli putem interneta umjesto na klasičan način)

1.3. Digitalizacija prostornih podataka i procesa upravljanja prostornim podacima

Strateško područje	Učinkovita i transparentna županijska uprava
Prioritetna mjeru	Digitalizacija prostornih podataka i procesa upravljanja prostornim podacima
Naziv projektne aktivnosti	Uvođenje i unapređenje GIS-a
Opis projektne aktivnosti	Digitalizacija županijskog GIS-a – prikupljanje i objedinjavanje svih prostornih podataka te njihovo pretvaranje u digitalni oblik, kao i mogućnost upravljanja i analize navedenim podacima
Svrha	Kvalitetnije i brže raspolažanje određenim podacima, kvalitetnije donošenje odluka kao potpuna otvorenost i pristupačnost navedenih podataka djelatnicima Javne uprave kao i svim stanovnicima županije
Cilj	Brže i kvalitetnije raspolažanje informacijama i kvalitetnije donošenje odluka
Nositelji	Upravni odjel za graditeljstvo i okoliš
Razdoblje provedbe	1 godina provedbe strategije
Sredstva	2.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK)
Pokazatelji	Broj slojeva informacija dostupnih javnosti putem županijskog GIS-a, Korištenje portala od strane javnosti (Broj posjeta, vrijeme provedeno na stranici, mjerjenje zadovoljstva korisnika)

1.4. Upravljanje proračunom županije

Strateško područje	Učinkovita i transparentna županijska uprava
Prioritetna mjeru	Upravljanje proračunom županije
Naziv projektne aktivnosti	Parametri proračun
Opis projektne aktivnosti	Izgradnja digitalnog sustava za upravljanje procesom izrade i nadzora provedbe proračuna uz sudjelovanje građana i gospodarstvenika.
Svrha	Uravnoteženje proračuna prema potrebama njihovih korisnika
Cilj	Promocija aplikacije Otvoreni proračun i drugih informacija o proračunu radi većeg uključivanja građana u javnu raspravu, uz daljnju digitalizaciju i pojednostavljenje procesa javne rasprave
Nositelji	Županijski upravni odjel za financije
Razdoblje provedbe	1 godina provedbe strategije
Sredstva	200.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK)
Pokazatelji	Broj prijedloga i komentara pristiglih od strane građana na temu proračuna, broj uvaženih prijedloga i komentara od strane javnosti

1.5. Unapređenje kvalitete okoliša (informacije o kvaliteti zraka, vode, rijeke..)

Strateško područje	Učinkovita i transparentna županijska uprava
Prioritetna mjeru	Unapređenje kvalitete okoliša (informacije o kvaliteti zraka, vode, rijeke..)

Naziv projektne aktivnosti	Uvođenje pametnih rješenja za praćenje kvalitete okoliša
Opis projektne aktivnosti	Implementacija mreže senzora i aplikacije za obradu podataka i distribuciju podataka nadležnim institucijama i građanima
Svrha	Pokriti šire područje Karlovačke županije s mrežom senzora za utvrđivanje kvalitete okoliša
Cilj	Povećati točnost informacija o kvaliteti okoliša i povećati pravovremenost obavljanja
Nositelji	Upravni odjel za graditeljstvo i okoliš, žurne službe Karlovačke županije i Crvenog križa
Razdoblje provedbe	1 godina provedbe strategije
Sredstva	300.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK, OPPiR)
Pokazatelji	Broj informacija koje pristižu iz IoT uređaja i senzora, Korištenje podataka od strane javnosti (udio stanovništva koji koristi ove informacije)

2.1. Pametno gospodarenje energijom u javnim zgradama – *Smart metering*

Strateško područje	Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša
Prioritetna mjeru	Pametno gospodarenje energijom u javnim zgradama – Smart metering
Naziv projektne aktivnosti	Projekt implementacije pametnih mjerila za potrošnju energenata
Opis projektne aktivnosti	Provđenje pilot projekta senzorike te uspostava sustava i kreiranje aplikativnih rješenja prikupljanja podataka o potrošnji energije i vode
Svrha	Upravljanje potrošnjom energije i vode uz pomoć mjerjenja
Cilj	Razvoj pametnog sustava za gospodarenje energijom u zgradama javnih ustanova
Nositelji	UO za školstvo, REGEA
Razdoblje provedbe	1 godine provedbe projekta
Sredstva	50.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK, PRR)
Pokazatelji	Broj zgrada u kojima su postavljena pametna mjerila za potrošnju energenata

2.2. Primjena inovativnih pametnih koncepta za instalaciju novih kapaciteta obnovljivih izvora energije

Strateško područje	Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša
Prioritetna mjeru	Primjena inovativnih pametnih koncepta za instalaciju novih kapaciteta obnovljivih izvora energije
Naziv projektne aktivnosti	Razvoj platforme Sunce na dlanu
Opis projektne aktivnosti	Ugradnja dodatnih kapaciteta obnovljivih izvora energije primjenom inovativnih tehničkih i finansijskih koncepta
Svrha	Povezivanje investitora i vlasnika objekata te omogućavanje agregiranja projekata u investicijske pakete
Cilj	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru te obiteljskim kućama i stambenim zgradama
Nositelji	UO za gospodarstvo, UO za školstvo, REGEA
Razdoblje provedbe	3 godine provedbe projekta
Sredstva	10.000.000,00 kn

Izvori financiranja	EU fondovi, privatni investitori, opskrbljivači električnom energijom
Pokazatelji	Količina proizvedene energije iz obnovljivih izvora, udio energije proizvedene iz obnovljivih izvora

2.3. Ugradnja pametne javne rasvjete u urbanim središtima

Strateško područje	Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša
Prioritetna mjera	Ugradnja pametne javne rasvjete u urbanim središtima
Naziv projektne aktivnosti	Projekt izrade studije izvodljivosti i projektne tehničke dokumentacije
Opis projektne aktivnosti	Implementacija pametne javne rasvjete na lokacijama koje će se pokazati isplitative provedbom tehnico-ekonomske analize
Svrha	Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija sustava javne rasvjete
Cilj	Izgraditi ili modernizirati postojeću javnu rasvjetu na području jedinica lokalne samouprave koristeći ekološki prihvatljivu i energetski učinkovitu pametnu svjetiljku
Nositelji	UO za gospodarstvo, REGEA
Razdoblje provedbe	2 godine provedbe projekta
Sredstva	200.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun općina, proračun županije
Pokazatelji	Broj ugrađenih pametnih svjetiljaka

2.4. Korištenje alata za pomoć u donošenju odluka pri pokretanju energetskih projekata

Strateško područje	Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša
Prioritetna mjera	Korištenje alata za pomoć u donošenju odluka pri pokretanju energetskih projekata
Naziv projektne aktivnosti	Projekt izrade informacijskog sustava za podršku evaluacije energetskih projekata
Opis projektne aktivnosti	Izrada registra zgrada u bazi aplikacije "Decision Support Tool - Alat za pomoć u donošenju odluka o mjerama energetske učinkovitosti u javnim zgradama" i popunjavanje podataka o zgradama iz izvješća o energetskim pregledima
Svrha	Olažati procjenu investicije i ušteda pri projektiranju energetskih projekata
Cilj	Izračun potencijala za uštedu energije i usporedba rezultata radi odabira najisplativijih investicija
Nositelji	REGEA
Razdoblje provedbe	2 godina provedbe strategije
Sredstva	200.000,00 kn
Izvori financiranja	EU fondovi (Interreg program)
Pokazatelji	Broj dodijeljenih korisničkih računa

2.5. Ugradnja pametnih spremnika za otpad u urbanim središtima

Strateško područje	Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša
Prioritetna mjera	Ugradnja pametnih spremnika za otpad u urbanim središtima
Naziv projektne aktivnosti	Projekt nabave pametnih spremnika i edukacije svih dionika
Opis projektne aktivnosti	Ugradnja pametnih spremnika na odabrane lokacije te provedba edukativnih aktivnosti za građane o korištenju pametnih spremnika, zelenih otoka i razvrstavanju otpada

Svrha	Očuvanje okoliša i smanjenje operativnih troškova komunalnih poduzeća
Cilj	Ugradnja pametnih spremnika za otpad
Nositelji	REGEA
Razdoblje provedbe	2 godine provedbe strategije
Sredstva	250.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun općina, proračun županije
Pokazatelji	Broj ugrađenih pametnih spremnika za otpad

3.1. Poticanje potražnje i ponude radne snage

Strateško područje	Gospodarstvo i turizam pametna rješenja za tvrtke i poduzetnike
Prioritetna mjeru	Poticanje potražnje i ponude radne snage
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave digitalne burze rada s ponudom i potražnjom za radnom snagom,
Opis projektne aktivnosti	Uspostavljanje digitalne platforme s ponudom i potražnjom za radnom snagom
Svrha	Pružiti bolji uvid stanovnicima i gospodarstvenicima i akademske zajednice Karlovačke županije o kretanjima na tržištu rada
Cilj	Povećati usklađenost ponude i potražnje za radnom snagom na području Karlovačke županije
Nositelji	Upravni odjel za gospodarstvo
Razdoblje provedbe	2 godina provedbe strategije
Sredstva	100.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPULIP)
Pokazatelji	Broj korisnika baze podataka (poslodavci i posloprimci)

3.2. Platforma za n-helix (umrežavanje gospodarstvenika, obrazovanja, županije) i turistička digitalna platforma

Strateško područje	Gospodarstvo i turizam pametna rješenja za tvrtke i poduzetnike
Prioritetna mjeru	Platforma za n-helix (umrežavanje gospodarstvenika, obrazovanja, županije) i turistička digitalna platforma
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave digitalne platforme za poticanje -helix suradnje
Opis projektne aktivnosti	Uspostava platforme koja će omogućiti suradnju između dionika n-helix modela
Svrha	Olakšati provođenje procesa planiranja i provedbe aktivnosti unutar n-helix modela
Cilj	Smanjiti neusklađenost između dionika u n-helix modelu
Nositelji	Upravni odjel za školstvo i gospodarstvo
Razdoblje provedbe	2 godina provedbe strategije
Sredstva	200.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK, Obzor 2020)
Pokazatelji	Broj aktivnosti i projekata provedenih kroz n-helix model

4.1. Povećanje vidljivosti i informiranosti o kulturnim i drugim događanjima

Strateško područje	Obrazovanje, kultura i sport
Prioritetna mjera	Povećanje vidljivosti i informiranosti o kulturnim i drugim događanjima
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave digitalne platforme za promociju i organiziranje kulturnih i drugih događanja
Opis projektne aktivnosti	Uspostava platforme za promociju kulturnih i turističkih potencijala Karlovačke županije
Svrha	Poboljšana koordinacija svih dionika i bolja vidljivost prema stanovnicima i posjetiteljima Karlovačke županije
Cilj	Povećati posjećenost kulturnih i drugih događanja
Nositelji	Upravni odjel za školstvo
Razdoblje provedbe	2 godina provedbe strategije
Sredstva	350.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK, Erasmus+)
Pokazatelji	Broj događanja promoviranih na platformi, broj korisnika platforme

4.2 Razvijanje ključnih sposobnosti i kompetencija iz područja digitalne pismenosti, kao i znanja o smart tehnologijama i vještinama za poduzetnike i mlade talente i šиру populaciju

Strateško područje	Obrazovanje, kultura i sport
Prioritetna mjera	Razvijanje ključnih sposobnosti i kompetencija iz područja digitalne pismenosti, kao i znanja o smart tehnologijama i vještinama za poduzetnike i mlade talente i šиру populaciju
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave digitalne platforme za učenje i razvoj digitalnih vještina
Opis projektne aktivnosti	Izgradnja platforme za e-učenje radi usvajanja digitalnih vještina s funkcijom praćenja cjeloživotnog obrazovanja
Svrha	Pružiti građanima alat za cjeloživotno obrazovanje u području digitalnih i smart tehnologija i omogućiti tijelima županije praćenje razine usvojenih vještina
Cilj	Povećat digitalnu pismenost i digitalne vještine
Nositelji	Upravni odjel za školstvo
Razdoblje provedbe	1 i 2 godina provedbe projekta
Sredstva	1.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPULJP)
Pokazatelji	Broj dostupnih tečajeva Broj korisnika tečajeva

5.1. Uvođenje pametnoga upravljanja razvojem ekosustava zdrave hrane (OPG, tržnice, stanovništvo, gospodarstvo)

Strateško područje	Ruralni razvoj
Prioritetna mjera	Uvođenje pametnoga upravljanja razvojem ekosustava zdrave hrane (OPG, tržnice, stanovništvo, gospodarstvo)
Naziv projektne aktivnosti	Uspostava platforme za kolaboraciju OPG-ova, edukaciju, razmjenu znanja i resursa
Opis projektne aktivnosti	Izgradnja digitalne platforme za optimizaciju opskrbnih lanaca zdrave hrane
Svrha	Potaknuti razvoj ruralnog područja i OPG-ovima omogućiti pristup

	modernim tehnologijama važnim za razvoj njihove djelatnosti i njihovog poslovanja
Cilj	Povećati održivost OPG-ova kroz povećanje konzumaciju zdrave hrane
Nositelji	Upravni ured za gospodarstvo
Razdoblje provedbe	1 i 2 godina provedbe strategije
Sredstva	200.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK, PRR)
Pokazatelji	Količina zdrave hrane distribuirane putem platforme Broj korisnika ekosustava

6.1. Unaprijediti sustav javnog prijevoza putem *smart* tehnologija

Strateško područje	Održiva urbana mobilnost i promet
Prioritetna mjeru	Unaprijediti sustav javnog prijevoza putem <i>smart</i> tehnologija
Naziv projektne aktivnosti	Izgradnja digitalne platforme za integrirani prijevoz i e-Mobility koncept
Opis projektne aktivnosti	Uspostava digitalno tehnološke platforme i infrastrukture koja će omogućiti da putnici mogu koristiti različite vrste prijevoza samo s jednom prijevoznom kartom
Svrha	Olakšati upotrebu i dostupnost javnog prijevoza
Cilj	Povećati upotrebu javnog prijevoza
Nositelji	Upravni odjel za gospodarstvo
Razdoblje provedbe	2 i 3 godina provedbe strategije
Sredstva	2.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK)
Pokazatelji	Broj korisnika integriranog sustava

6.2. Unaprijediti sustav prijevoza i transportnog sustava

Strateško područje	Održiva urbana mobilnost i promet
Prioritetna mjeru	Unaprijediti sustav prijevoza i transportnog sustava
Naziv projektne aktivnosti	Izgradnja sustava za pametan nadzor prijevoza
Opis projektne aktivnosti	Uspostava inteligentnog sustava za upravljanje prometom temeljenim na upotrebni višestrukih senzora za nadzor prometa udruženih s pametnom signalizacijom kao što su pametni semafori i pametni prometni znakovi ili znakovi za obavještavanje.
Svrha	Poboljšati kvalitetu i sigurnost prijevoza te smanjivanje prometnih gužvi
Cilj	Povećati protočnost prometa i smanjenje utjecaja na okoliš
Nositelji	Upravni odjel za gospodarstvo
Razdoblje provedbe	3 godina provedbe strategije
Sredstva	1.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK)
Pokazatelji	Smanjenje broja i dužine zastoja u prometu

7.1. Povećanje dostupnosti komunikacijske infrastrukture

Strateško područje	Razvoj digitalne infrastrukture
Prioritetna mjeru	Povećanje dostupnosti komunikacijske infrastrukture
Naziv projektne aktivnosti	Izgradnja širokopojasne mrežne infrastrukture
Opis projektne aktivnosti	Izgradnja Županijske širokopojasne infrastrukture bazirane na svjetlovodnim kabelima kako bi se time osigurao i omogućio pristup internetu svim stanovnicima Karlovačke županije
Svrha	Povećana upotreba interneta kod stanovništva u ruralnim područjima
Cilj	Povećana upotreba usluga i rješenja Pametne županije
Nositelji	Ured župana
Razdoblje provedbe	3. godina provedbe strategije
Sredstva	8.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK), JPP (po potrebi)
Pokazatelji	Dostupnost širokopojasnog pristupa internetu i dostupnost pristupa nove generacije (> 100 Mbps) Korištenje širokopojasnog interneta od strane stanovništva

7.2. Unapređenje senzorske mreže i uskopojasne infrastrukture

Strateško područje	Razvoj digitalne infrastrukture
Prioritetna mjeru	Unapređenje senzorske mreže i uskopojasne infrastrukture
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave mreže senzora i uskopojasne komunikacijske infrastrukture
Opis projektne aktivnosti	Implementacija mreže senzora i aplikacije za obradu podataka i distribuciju podataka nadležnim institucijama i građanima
Svrha	Pokriti šire područje Karlovačke županije s mrežom senzora povezanih na aplikacije za prijenos informacija zainteresiranim stranama
Cilj	Povećati razinu prikupljenih podataka
Nositelji	Ured župana
Razdoblje provedbe	3 godina provedbe strategije
Sredstva	3.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK), JPP
Pokazatelji	Broj implementiranih senzora i aplikacija Broj korisnika informacija

8.1. Razvoj kompetencija za kvalitetno procjenjivanje rizika, prevencijsko korektivne mjere, te procedure oporavka kritičnih infrastruktura

Strateško područje	Sigurnost/krizne situacije – upravljanje kritičnim infrastrukturama
Prioritetna mjeru	Razvoj kompetencija za kvalitetno procjenjivanje rizika, prevencijsko korektivne mjere, te procedure oporavka kritičnih infrastruktura
Naziv projektne aktivnosti	Uspostava digitalne platforme za razvoje kompetencija iz područja procjena rizika, te procedure oporavaka kritičnih infrastruktura
Opis projektne aktivnosti	Uspostavljanje digitalne platforme za definiranje rizika i programa za simulaciju operativnih postupaka.
Svrha	Omogućiti sustavno praćenje rizika i poboljšanje operativnih postupaka
Cilj	Unaprijediti znanja djelatnika i usklađenost rizika i mjera
Nositelji	Ured župana

Razdoblje provedbe	2 godina provedbe strategije
Sredstva	700.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK)
Pokazatelji	Broj provedenih simulacija za definiranje rizika Broj predloženih mjera proizašlih iz simulacija Broj mjera provedenih prema ovim prijedlozima

8.2. Unapređenje upravljanja kritičnom infrastrukturom

Strateško područje	Sigurnost/krizne situacije – upravljanje kritičnim infrastrukturama
Prioritetna mjera	Unapređenje upravljanja kritičnom infrastrukturom
Naziv projektne aktivnosti	Projekt Izgradnje jedinstvene platforme za prikupljanje podataka o kritičnoj infrastrukturi i podršci donošenju odluka
Opis projektne aktivnosti	Razvoj digitalne platforme za sveobuhvatno evidentiranje podataka o kritičnoj infrastrukturi s integracijom na druge nacionalne, lokalne i EU izvore podataka
Svrha	Omogućiti uvid u stanje infrastrukture i resursa
Cilj	Povećati točnost informacija i konsolidirati pristup informacijama iz raznih izvora
Nositelji	Ured župana
Razdoblje provedbe	2 godina provebe strategije
Sredstva	2.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK), JPP
Pokazatelji	Količina informacija unutar jedinstvene platforme Broj korisnika platforme

8.3. Unapređenje funkcioniranja županijskog vatrogasnog centra

Strateško područje	Sigurnost/krizne situacije – upravljanje kritičnim infrastrukturama
Prioritetna mjera	Unapređenje funkcioniranja županijskog vatrogasnog centra
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave pametnog županijskog vatrogasnog centra
Opis projektne aktivnosti	Opremanje vatrogasnog centra digitalnom opremom za pregled informacija o kriznim situacijama
Svrha	Omogućiti službama pravodobnu informaciju s terena i alat za korelaciju većeg broja informacija.
Cilj	Povećati kvalitetu odlučivanja i smanjiti vrijeme reakcije
Nositelji	Vatrogasna zajednica Karlovačke županije
Razdoblje provedbe	3 godina provedbe strategije
Sredstva	2.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK)
Pokazatelji	Uspostava centra (da/ne) Broj prijava incidenata od strane građana, broj intervencija vatrogasaca

9.1. Poboljšanje razmjene informacija između zdravstvenih, socijalnih ustanova i građana i povećanje razine interoperabilnosti digitalnih sustava.

Strateško područje	Kvaliteta zdravlja i društvena osjetljivost
Prioritetna mjeru	Poboljšanje razmjene informacija između zdravstvenih, socijalnih ustanova i građana i povećanje razine interoperabilnosti digitalnih sustava.
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave digitalne platforme za komunikaciju svih zdravstvenih i socijalnih ustanova i građana
Opis projektne aktivnosti	Izgradnja digitalne platforme u obliku komunikacijsko-kolaboracijskog sustava na razini Karlovačke županije koji će doprinijeti da se procesi u zdravstvu i socijalnoj zaštiti optimiziraju a tokovi komunikacije između institucija poboljšaju
Svrha	Unaprijediti i uskladiti aktivnosti i rad institucija zdravstvene zaštite, socijalnih ustanova, udruga i građana
Cilj	Kvalitetnije usluge u zdravstvenim i socijalnim ustanovama
Nositelji	Upravni odjel za zdravstvo, zdravstvene ustanove Karlovačke županije i ustanove socijalne skrbi
Razdoblje provedbe	1 godina provedbe strategije
Sredstva	2.000.000,00kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPKK, OPULJP), JPP
Pokazatelji	Broj ustanova povezanih u sustav Količina informacija u sustavu Broj korisnika sustava i učestalost korištenja

9.2. Interaktivna igrališta i zelene površine

Strateško područje	Kvaliteta zdravlja i društvena osjetljivost
Prioritetna mjeru	Interaktivna igrališta i zelene površine
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave edukativne platforme i automatizacija/gamifikacija igrališta i zelenih površina
Opis projektne aktivnosti	Stvoriti interaktivno mjesto koji će putem naprednih tehnologija na bazi digitalnih rješenja obogatiti sadržaj dječjih igrališta i zelenih površina.
Svrha	Učiniti igrališta i zelene površine jednim interaktivno-edukativnim mjestom koje bi bolje integriralo sve društvene skupine.
Cilj	Dodavanje interaktivnog sadržaja zelenim i javnim površinama u cilju informiranja i edukacije stvoriti preduvjet za veći boravak djece i odraslih na igralištima i zelenim površinama, te veća integracija djece s posebnim potrebama u društvo
Nositelji	Upravni odjel za zdravstvo
Razdoblje provedbe	3 godina provedbe projekta
Sredstva	1.000.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPULJP, OPKK)
Pokazatelji	Broj i udio prilagođenih igrališta i zelenih površina

9.3. Upravljanje viškovima hrane i distribucija potrebitima

Strateško područje	Kvaliteta zdravlja i društvena osjetljivost
Prioritetna mjera	Upravljanje viškovima hrane i distribucija potrebitima
Naziv projektne aktivnosti	Projekt uspostave digitalne platforme za organizaciju prikupljanja i distribucije viškova hrane stanovnicima kojima je to potrebno
Opis projektne aktivnosti	Izgradnja digitalne platforme koja će omogućiti optimiziranje raspodjele viškova hrane potrebitima. Putem centara za informiranje kroz platformu će se moći dobiti informaciju o raspoloživim viškovima i načinu njihove distribucije.
Svrha	Optimiziranje raspodjele viškova hrane potrebitima
Cilj	Smanjivanje broja socijalno ugroženih skupina društvu
Nositelji	Upravni odjel za zdravstvo, Crveni križ Karlovačke županije i udruge koje se bave socijalno osjetljivim osobama, Caritas
Razdoblje provedbe	3 godina provedbe projekta
Sredstva	100.000,00 kn
Izvori financiranja	Proračun županije, EU fondovi (OPULP, OPKK), JPP
Pokazatelji	Broj korisnika sustava Količina podijeljene hrane

Način praćenja provedbe Akcijskog plana

Kao prvu prioritetu aktivnost, ova strategija i akcijski plan prepostavljaju uspostavu razvojnog ureda za pametnu županiju. To tijelo bilo bi odgovorno za sljedeće aktivnosti:

- Promocija koncepta „Pametna županija“ među županijskim subjektima i u javnosti
- Sudjelovanje u pripremi dokumentacije za financiranje iz EU fondova
- Centralna koordinacija svih projekata i županijskih subjekata u realizaciji projekata
- Podrška u realizaciji inicijativa i projekata
- Praćenje realizacije strategije i strateških ciljeva i kvartalno izvještavanje prema županu
- Priprema godišnjeg izvještaja realizacije strategije
- Poticanje inovacija kroz poticanje primjene koncepata otvorene vlasti i otvorenih podataka i primjene pametnih tehnologija
- Edukacija i jačanje internih kapaciteta

Iz navedenog vidljivo je da se preporuča kvartalno izvještavanje o ispunjavanju ciljeva, kao i cijelovitog godišnjeg izvještaja o realizaciji strategije. Ove aktivnosti uključuju i kritički osvrt na strategiju i akcijski plan, te treba imati mogućnost izmjena akcijskog plana sukladno okolnostima. To znači da se mogu mijenjati periodi provedbe sukladno raspoloživim sredstvima na natječajima za sredstva iz raznih fondova ili mijenjati vrijednost projektnih aktivnosti sukladno stanju na tržištu (npr. dogodi se snažan pad cijena neke tehnologije ili na natječaju nitko od ponuditelja nije zainteresiran za izvedbu projekta unutar predviđenog budžeta). U konačnici, taj ured mogao bi donositi i prijedloge za nove projekte ili smanjenje prioriteta nekim aktivnostima koje su se u vrijeme pisanja strategije činile važnima.

Sve ove odluke trebalo bi donositi u skladu s načelima ove strategije – ako je moguće, konsenzusom između svih dionika pojedine prioritete mjere, ako ne barem uz savjetovanje sa zainteresiranim dionicima i javnošću i potvrdom odstrane župana i županijske skupštine. Odluke o eventualnim izmjenama treba objavljivati javno, što će se osigurati ako se odluke donose na ovaj način.

Kako se većina prioritetnih aktivnosti dijelom ili u cijelosti financira iz proračuna, razvojni ured mora nužno biti usko integriran u županijsku organizaciju kako bi se prilikom osiguranja sredstava poštovale sve potrebne procedure koje se provode kod donošenja proračuna.

Kako većina projekata zahtjeva značajna ulaganja koja ponekad premašuju mogućnosti županijskog proračuna u većini prioritetnih aktivnosti se predviđa financiranje iz fondova za koji se upravo provodi programiranje. Provedba stoga treba biti fleksibilna. Preporuča se priprema projekata unaprijed, za buduća razdoblja kako bi se u slučaju ranije dostupnosti sredstava omogućilo javljanje na projekt i prije predviđenog razdoblja provedbe.

Tome i služi ovaj akcijski plan – da se razvojni ured pripremi za natjecanje za razna sredstva, a da pritom ima spremnu dokumentaciju za brojne razvojne projekte čekajući priliku za financiranje koje će se ukazati u budućem razdoblju.

Finansijski mehanizmi za provedbu Akcijskog plana

Unutar opisa prioritetnih aktivnosti naznačen je i izvor financiranja. Sve aktivnosti mogu biti sufinancirani iz proračuna i fondova Europske unije, a za neke se preporuča i pronalazak privatnog partnera – investitora kroz JPP model.

Razvojni ured će, zajedno drugim tijelima županije, donositi odluke o mogućnosti da se neke aktivnosti u potpunosti financiraju iz proračuna, kako bi se osigurala njihova provedba neovisno o raspoloživosti bespovratnih sredstava iz fondova. Kapitalni projekti mogu se financirati i povoljnim kreditima iz razvojnih banaka, ako se procjeni potreba i udovolji uvjetima za dobivanje takvih kredita. Naravno, ovo ovisi i o Zakonom ograničenoj mogućnosti zaduživanja županije uz poštivanje propisanog ograničenja.

Izazov za ovu strategiju je što je razdoblje programiranja finansijskih sredstava od 2014. do 2020. godine, a programiranje sredstava za buduće razdoblje je još u tijeku. Stoga se ova strategija naslanja na prošlo razdoblje programiranja, dok će za buduće razdoblje (razdoblje provedbe ove strategije nakon 2020. godine) sredstva tek biti programirana te će osobe zadužene za provedbu strategije morati pratiti novu raspodjelu sredstava kako bi se što efikasnije koristila dostupna sredstva, neovisno radi li se o europskim ili nacionalnim fondovima.

Europski fondovi

Sredstvima iz EU fondova financiraju se oni projekti koji doprinose razvojnim ciljevima Republike Hrvatske, ali i Europske unije u cjelini.

Sva područja koja se mogu financirati kroz EU fondove definirana su u programskim dokumentima koji se nazivaju operativni programi, a obuhvaćaju primjerice: poljoprivredu, zapošljavanje, obrazovanje, kulturu, dobro upravljanje, znanost, istraživanje i razvoj, ulaganje u poduzetništvo, zdravlje, informacijske i komunikacijske tehnologije, promet, okoliš, energetiku te infrastrukturne i druge projekte.

ESI fondovi (Europski strukturni i investicijski fondovi) podrazumijevaju svih pet fondova Europske unije kojima se ostvaruju javne politike Unije:

- Kohezijski fond
- Europski fond za regionalni razvoj
- Europski socijalni fond
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo.

Ti fondovi su najčešće primjenjivi u provedbi ove strategije za projekte zaštite okoliša, istraživanje i inovacije, informacijske i telekomunikacijske tehnologije, obrazovanje, jačanje kapaciteta javne uprave, te razvoj malih i srednjih poduzeća i bit će najčešći izvor sufinanciranja projekata iz ove strategije.

Osim bespovratnih sredstava ESI fondova Europska unija je uspostavila i nekoliko inovativnih programa kojima se potiče razvoj pametnih županija:

- Obzor 2020 – glavni program Europske unije za istraživanje i inovacije kojom se finansijski podupire demonstracija naprednih informacijsko-komunikacijskih rješenja u urbanim sredinama.
- Erasmus+ najveći je program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Program Erasmus+ doprinosi ostvarenju: ciljeva Strategije Europa 2020.,

- uključujući vodeći cilj u području obrazovanja; ciljeva Strateškog okvira za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju (ET 2020.), uključujući odgovarajuća mjerila; održivog razvoja partnerskih država u području visokog obrazovanja; cilja razvijanja europske dimenzije u sportu, posebno sportu na lokalnoj razini, u skladu s programom rada EU-a za sport;
- Urbane inovativne akcije (UIA) – inicijativa Europske komisije koja gradovima u cijeloj Europi pruža resurse za testiranje novih rješenja za suočavanje s održivim urbanim razvojem koji su od značaja na razini Unije
  - Europski instrument za pomoć lokalnom energetskom razvitu (ELENA) – program tehničke pomoći Europske investicijske banke i Europske komisije za pripremu investicijskih projekata iz sektora energetske učinkovitosti, distribuiranih obnovljivih izvora energije te gradskog prijevoza.
  - Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS) – instrument tehničke pomoći Europske komisije, Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj kojim se potpomaže priprema velikih infrastrukturnih projekata povezanih s prometom, vodom, otpadom, energijom i gradskim prijevozom.
  - CIVITAS Activity Fund – program za pružanje potpore aktivnostima s područja održive urbane mobilnosti.
  - Europski (INTERREG) programi prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje – omogućavaju provedbu projekata koji promoviraju pametan i održiv razvoj, istraživanje i demonstraciju pilot projekata te razmjenu znanja između europskih gradova i regija.

Sredstva iz ovih fondova i programa nekad su dostupna izravno, no najčešće putem nacionalnih programa koje provode razna tijela poput Fonda za zaštitu okoliša ili Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske.

Nacionalna tijela za provedbu

Kada govorimo o natječajima za bespovratna sredstva, posebno ona koja može koristiti regionalna i lokalna samouprava, nekoliko je upravljačkih tijela preko kojih se provode programi. To su:

- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
- Ministarstvo poljoprivrede

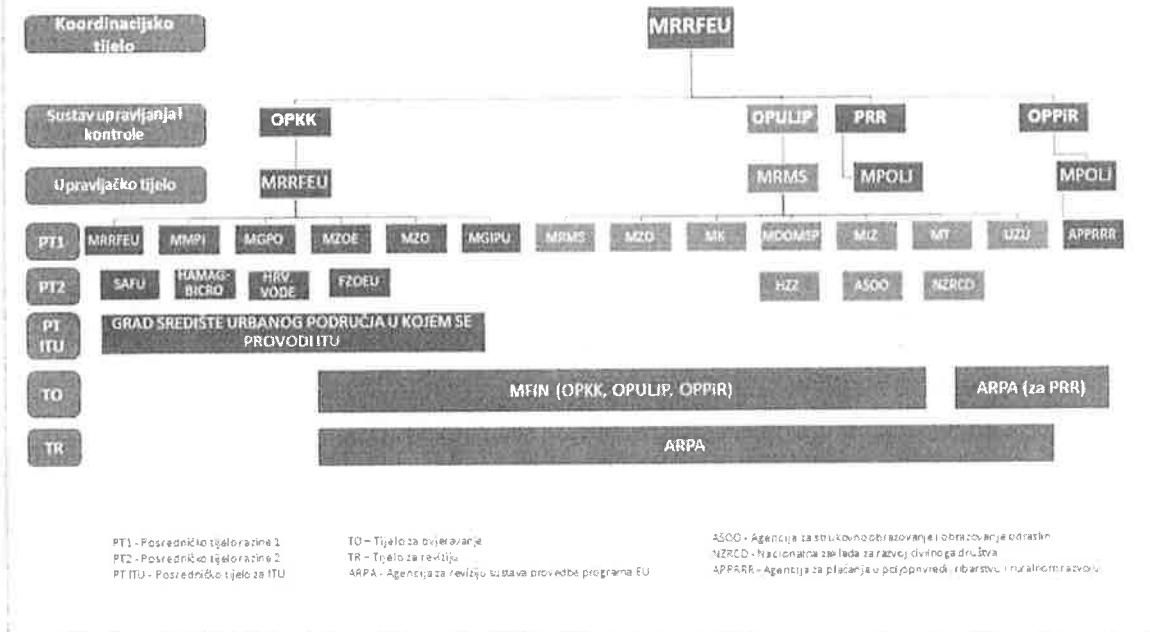
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo rada i mirovinskog sustava kao upravljačka tijela nadziru najveći broj posredničkih tijela prve i druge razine, dok Ministarstvo poljoprivrede nadzire tek Agenciju za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APRRR).

Posrednička tijela prve razine, osim spomenute agencije, su resorna ministarstva, a od posredničkih tijela druge razine očekuje se velik broj natječaja za sredstva kojima se mogu financirati projekti.

Važna posrednička tijela druge razine su:

- Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU)
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)
- Hrvatske vode
- Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU)
- Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ)
- Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO).

Institucionalni okvir za (operativne) programe finansijskog razdoblja 2014.-2020.

Slika 2 EU fondovi - institucionalni okvir za operativne programe finansijskog razdoblja 2014.-2020.¹

Osim tijela zaduženih za provedbu, važno je naglasiti i da su tijela za ovjeravanje Ministarstvo financija i Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA). ARPA djeluje i kao glavno tijelo za reviziju.

Informacije o dostupnim sredstvima, natječajima i mogućnostima financiranja mogu se pronaći na stranicama ovdje navedenih tijela. Za uspješno financiranje projekata potrebno je pratiti sve ove stranice, a ovdje izdvajamo ključne web stranice putem kojih se može doći do većine potrebnih informacija vezanih uz financiranje. To su

- web stranica Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije na kojoj se nalaze sve informacije o struktturnim fondovima <https://strukturnifondovi.hr/>
- web stranica Ministarstva poljoprivrede, odnosno Uprave za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju <https://ruralnirazvoj.hr/>
- web stranica Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost <http://www.fzoeu.hr/>
- web stranica Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju <https://www.apprrr.hr/>.

Izazov je što je aktualni period planiranja do 2020. godine, a na novim programima se u vrijeme pisanja ove strategije još radi, pa će razvojni ured imati zahtjevnu zadaču praćenja svih nacionalnih programa za sufinanciranje projekata.

¹ Izvor: <https://strukturnifondovi.hr/>

Javno-privatno partnerstvo

Javno-privatno partnerstvo predstavlja još jednu dodatnu mogućnost financiranja razvojnih projekata iz ovog akcijskog plana. Zakonom o javno-privatnom partnerstvu² uređen je postupak predlaganja i odobravanja prijedloga projekata javno-privatnog partnerstva, praćenje provedbe projekata javno-privatnog partnerstva, sadržaj ugovora o javno-privatnom partnerstvu te druga bitna pitanja. Uz to, definirane su i nadležnosti Agencije za javno-privatno partnerstvo.

Ovaj način financiranja postaje sve zastupljeniji u Europskoj uniji, a posebno se ističe kod kapitalnih projekata ulaganja u obnovljive izvore energije, ali i udrugu infrastrukturu. U ovom akcijskom planu ovaj način financiranja predlaže se kao alternativa za financiranje projekata razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu, ukoliko se ne uspije naći investitore za sadašnje planove razvoje širokopojasnog pristupa internetu.

---

² Izvorni tekst zakona se nalazi na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_07_78_1833.html, a zadnje izmjene i dopune su stupile na snagu s 1.1.2019.

Zaključak i preporuke

Unutar Strategija Karlovačka županija – pametna županija i Akcijskog plana provedbe strategije Karlovačka županija – Pametna županija do 2022. godine predloženo je 25 projektnih aktivnosti kojima bi Karlovačka županija pridonijela stvaranju pametnog okruženja za život i poslovanje.

Prilikom odabira prioritetnih projektnih aktivnosti pazilo se da one budu izvedive i provedive unutar zadanog roka, te da imaju važnost za građanstvo. Za sve projektne aktivnosti dani su ključni parametri kao što su cijene, vrijeme provedbe, ciljevi aktivnosti i pokazatelji kojima se može mjeriti uspješnost provedbe.

Kako je proračun županije ograničen, pretpostavlja se da će većina projekata biti sufinancirana iz europskih i nacionalnih fondova, a kako bi se u tome uspjelo, nužno je pripremiti projektnu dokumentaciju za sve projekte čim prije, te prilagoditi vremensku provedbu projekata budućim natječajima za sufinanciranje.

Ta zadaća bit će jedan od većih izazova u provedbi i nužno je da se time bavi tim zadužen za provedbu strategije, kako bi u suradnji sa tijelima zaduženim za provedbu mogao pripremiti natječajnu dokumentaciju i uspješno aplicirati za sredstva kojima će se financirati projekti.

U samu strategiju ugrađeni su mehanizmi za provedbu i praćenje provedbe, kao i evaluaciju provedbe strategije i akcijskog plana. Iako se u akcijskom planu navode projekti koji su izvedivi u sljedeće tri godine, treba naglasiti da su promjene u planu moguće iz dva temeljna razloga:

- Programiranje finansijskih sredstava iz fondova za buduće razdoblje je u tijeku
- Informacijska i komunikacijska industrija je podložna brzim i velikim promjenama tjeranim stalnim inovacijama.

Stoga odgovorni tim mora biti spremjan reagirati adekvatno na promjene u okruženju i sukladno s time donositi prijedloge za promjenu akcijskog plana, pa i same strategije, gdje je to nužno. Sve to kako bi se osiguralo što efikasnije korištenje dostupnih sredstava i njihovo usmjeravanje u područja gdje je to bitno za unaprjeđenje života građana i učinkovitost regionalne i lokalne samouprave.